

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Václavem Kočkou-Amortem ve věci

žalobce: X., narozený dne X.
bytem X.

proti
žalovanému: Ministerstvo vnitra, Odbor azylové a migrační politiky
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 11. 2024, č. j.: OAM-468/ZA-ZA12-ZA17-R2-2022,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 11. 2024, č. j.: OAM-468/ZA-ZA12-ZA17-R2-2022, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobou podanou včas u Městského soudu v Praze se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 11. 2024, č. j.: OAM-468/ZA-ZA12-ZA17-R2-2022, jímž bylo rozhodnuto, že se mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“) v žádné formě neuděluje, a to z důvodu, že žalobci v zemi původu nehrozily pronásledování ani vážná újma ve smyslu příslušných ustanovení daného zákona.

II. Obsah žaloby

2. Žalobce v žalobě nejprve stručně shrnul dosavadní průběh řízení před žalovaným. Napadené rozhodnutí označil za nezákonné a nepřezkoumatelné kvůli vadám předcházejícího správního řízení, které bylo jednostranné, neobjektivní a skutkový stav při něm nebyl dostatečně zjištěn. Namítl, že použité informace o zemi původu nejsou aktuální. Má za to, že žalovaný porušil § 14a zákona o azylu. Je přesvědčen o naplnění azylového důvodu podle § 12 písm. b) téhož zákona, a to na základě odůvodněné obavy z pronásledování kvůli náboženství. Nesouhlasí se způsobem, jakým žalovaný hodnotil relevantní skutečnosti, má naopak za to, že prokazují pronásledování. Toto tvrzení žalovaný nevyvrátil.
3. Navrhl, aby bylo napadené rozhodnutí zrušeno a věc vrácena žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

4. Žalovaný po rekapitulaci dosavadního průběhu řízení a žalobních tvrzení vyslovil s žalobou nesouhlas, neboť neprokazuje nezákonnost napadeného rozhodnutí. Odkázal na obsah správního spisu. Tvrzeným důvodem žádosti jsou problémy s policisty X., kteří jej opakovaně předvolávali na policii a X. Též striktně dodržuje pravidla spjatá s vírou, což se státním orgánům nelíbí. Podle žalovaného jde však v případě příslušníků této složky o exces, kterému se lze v zemi původu účinně bránit. O mezinárodní ochranu pak požádal až v momentě, kdy dostal výjezdní příkaz a byl by jinak povinen z ČR vycestovat. I přes tvrzené problémy s policií zanechal doma zjevně bez jakýchkoliv obav X., ti však žádným potíží nečelí. S praktikováním své víry neměl ve vlasti problém. Obstarané informace o zemi původu měl za aktuální. Zdůraznil, že mezinárodní ochrana je institutem výjimečným a žalobce měl svou pobytovou situaci řešit cestou obecného cizineckého práva.
5. Navrhl, aby byla žaloba zamítnuta.

IV. Obsah správního spisu

6. Ze správního spisu bylo zjištěno, že žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu dne 25. 4. 2022. Při poskytnutí údajů k žádosti dne 28. 4. 2022 sdělil, že X., je Uzbek, vyznává islám. Jeho zdravotní stav je bez omezení. Nemá žádné politické přesvědčení, nikdy nebyl členem žádné strany či hnutí ani jinak v tomto směru aktivní. Ve vlasti naposledy bydlel v X. Ze země původu vycestoval X. Tam zůstal až do X.; na území ČR vstoupil X. O mezinárodní ochranu žádá, jelikož se do domovského státu nemůže vrátit. Je sledován policií, protože X. (X.). Též striktně dodržuje pravidla spojená s vírou, což se úřadům nelíbí.
7. Při pohovoru dne 28. 4. 2022 uvedl, že konkrétní příčinou vycestování bylo, že X. předvolali na policii, X., od té doby byl pravidelně předvoláván na policejní stanici X., v případě odjezdu jej prý vyhledají přes Interpol. Na stanici chodil X. Nedostal žádné písemné předvolání, X. Byli to vyšetřovatelé z uvedené služebny, X. Důvodem zájmu o X. by mohlo být údajně X., motiv mu však sdělen nikdy nebyl. X. Po propuštění se rozhodl, že odjede. X. Dokumenty ke svému obvinění nemá, za celou dobu žádné nedostal. Báł se na někoho obrátit, aby svou situaci nezhoršil. Je ve spojení X., jejich situace je dobrá, po jeho odjezdu je nikdo nekontaktoval, žádné problémy nemají. V ČR má pouze své krajany. Státním orgánům se nelíbí, že dodržuje pravidla spojená s vírou, třeba to, že nosí plnovous. Vyšetřovatel mu řekl, že se má oholit a nemá se tak často modlit; jiné problémy neměl. Pokud by se vrátil, byl by obviněn a uvězněn, jelikož podepsal papír, že X. V minulosti trestně stíhán nebyl, jestli je v současnosti z něčeho obviněn, neví. Pokud budou policisté chtít, obviní jej i bezdůvodně, orgány si dělají, co chtějí; jiné potíže neměl. Šel se zeptat na

českou policii, zda by bylo možné jeho pobyt legalizovat jinak, dostal výjezdní příkaz, neměl tak na výběr a požádal o mezinárodní ochranu. Přál by si tu zůstat, X. Závěrem uvedl, že žádné materiály doložit nechce, práva zpětného přetlumočení pohovoru rovněž nevyužil.

8. Jako podklady pro rozhodnutí žalovaný do spisu dále založil několik zpráv o zemi původu, jmenovitě Informaci MZV ČR, Uzbekistán – Situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti, Návrat do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí, ze dne 3. 8. 2022, Informaci MZV ČR, Uzbekistán – Činnost policie ve vztahu k ochraně práv občanů, Činnost úřadu ombudsmana, ze dne 16. 5. 2022, Informaci OAMP – Uzbekistán – Bezpečnostní a politická situace v zemi, Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv, ze dne 8. 3. 2022, Informaci LANDINFO – Uzbekistán: Změny v oblasti lidských práv, ze dne 20. 12. 2019, a Informaci Lifos švédské Migrační rady – Uzbekistán – Migrace a návrat, ze dne 14. 12. 2020.
9. Žalovaný poté vydal rozhodnutí ze dne 2. 1. 2023, č. j.: OAM-468/ZA-ZA12-P15-2022, jímž žalobci mezinárodní ochranu v žádné formě neudělil. Proti němu se žalobce bránil žalobou; Krajský soud v Brně rozhodnutí posléze zrušil rozsudkem ze dne 13. 10. 2023, č. j.: 34 Az 8/2023-70. Krajský soud v rozsudku uvedl, že žalovaný nevyloučil zacházení s žalobcem v zemi původu, které dosahovalo intenzity pronásledování, žalobce byl X. opakovaně předvoláván na policejní stanici, z ničeho konkrétního nebyl oficiálně obviněn, X., jednání, jemuž žalobce čelil (nelidské zacházení ve spojení s opakovaným vydíráním) spadá pod pronásledování; azylově relevantní by mohly být projevy náboženství (žalobci bylo vytýkáno nošení plnovousu a časté modlení), naopak příbuzenství s osobami, X., azylově relevantní není; projevy náboženského přesvědčení samy o sobě nebyly důvodem, pro něž byl žalobce X., vydírán a vystaven nelidskému zacházení; stěžejním důvodem zájmu policie byla X.; bylo ale třeba posoudit, zda projevy náboženského přesvědčení mohou být relevantní u budoucí hrozby pronásledování.
10. Podle rozsudku krajského soudu žalovaný uvedl, že uzbecké orgány o žalobce nemají zájem, na druhou stranu se zabýval dostupností vnitrostátní ochrany, v tom je odůvodnění nekonzistentní, závěr o vnitrostátní ochraně je však dílem nepřezkoumatelný, dílem neodpovídá zprávám o zemi původu, informace MZV hovoří o možnosti podat stížnost proti nezákonnému postupu policistů, avšak to „*neznamená, že systém funguje velkolepě...vyskytly se případy, kdy takovéto stížnosti byly jednoduše ignorovány, někdy se dokonce podaná stížnost obrátila proti samotnému stěžovateli.*“, žalovaný danou informací zmínil, ale nijak ji nereflektoval, závěr o funkčnosti institutu stížnosti v případě žalobce na základě její pouhé existence neodpovídá zjištěným skutečnostem; původcem pronásledování byli jednotliví příslušníci policie, stran ochrany je třeba vnímat i další okolnosti: náboženské vyznání (jeho projevy policistům vadily) a X., těmto aspektům se žalovaný nevěnoval, přitom X. ve spojení s náboženskými projevy netolerovanými státní mocí mohou žalobce definovat jako „zájmovou“ osobu; v zemi původu dochází k mučení a ochrana před ním je nedostatečná, převládá libovolný přístup státních orgánů k X. a osobám projevujícím náboženství jinak než „žádoucň“, shromážděné zprávy jsou nedostatečné; ohledně doplňkové ochrany žalovaný seznal, že uzbecké státní orgány nemají o žalobce zájem, což se míjí s azylovým příběhem, hrozbu vážné újmy je třeba posuzovat ve vztahu k původcům pronásledování, zájem příslušníků policie o žalobce dle všeho nepominul jeho vycestováním, měla tak být vyhodnocena možnost vnitrostátní ochrany, což bylo učiněno nedostatečně.
11. Závěrem rozsudku krajský soud zavázal žalovaného právním názorem, podle něhož měl doplnit skutkový stav o informace v zemi původu, z nichž by byla zřejmá otázka

dostupnosti vnitrostátní ochrany, v rámci úsudku bude potřeba přihlídnout i k žalobcovým náboženským projevům, k X. a k faktu vycestování žalobce a žádosti o mezinárodní ochranu. Proti rozsudku podal žalovaný kasační stížnost, již však Nejvyšší správní soud (dále též „NSS“) usnesením ze dne 17. 1. 2024, č. j.: 2 Azs 330/2023-26, odmítl jako nepřijatelnou.

12. Doplnující pohovor se konal dne 27. 6. 2024. Při něm žalobce uvedl, že X. Zjišťují si tak informace o všech Uzbekích mimo vlast. X. Nezmínil se o tom, žalovaný se jej na to neptal. X. Stát nemá rád, pokud má někdo dlouhé vousy a žije striktně podle Koránu, byli nicméně odsouzeni X. K důvodům žádosti dále uvedl, že X., neví nicméně, kdy přesně se to stalo. Dostal strach a utekl X. Žalobce sám měl problémy s policií, nenechá jej žít v klidu. X. Uvedené policisty osobně nezná, X., nevěděl, co po něm chtěli. Po konfrontaci se svými předchozími tvrzeními udal, že X. Obviněn z ničeho nebyl, asi to nechťejí udělat, v kontaktu s policií domovského státu byl naposledy X., od té doby o něj nijak zájem nejví. Tehdy X., v Uzbekistánu neexistují zákony. Neví, jak se tomu bránit. Radil se s právníkem, ten mu řekl, ať uteče. X. Žádný formální výstup ze zadržení není. Policie je úplatná, chtějí peníze, aby dali pokoj, X. Bránit se proti tomu nedá. X. Je obyčejný muslim, žije podle proroka a Koránu, modlí se pětkrát denně. X. V Uzbekistánu všemu vládne X., to je tajná policie. X. Není náboženský fundamentalista ani fanatik, je obyčejný muslim, totéž platí o všech příbuzných. X. Závěrem si nechal pohovor zpětně přetlumočit a upřesnil, že X.
13. Do spisu poté žalovaný založil další zprávy o zemi původu, jmenovitě Informaci OAMP – Uzbekistán – Socio-ekonomická situace, dávky sociální podpory a podpory v nezaměstnanosti, dluhy fyzických osob a proces oddlužení, přístup k základní lékařské péči, ze dne 13. 3. 2024, Informaci OAMP – Uzbekistán – Bezpečnost a politická situace v zemi, vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv, ze dne 13. 3. 2024, Informaci MZV ČR - Uzbekistán – Situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti, návrat do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí, ze dne 10. 1. 2024, Informaci MZV ČR – Uzbekistán – Činnost policie ve vztahu k ochraně práv občanů, činnost úřadu ombudsmana, ze dne 4. 3. 2024, Informaci Human Rights Watch – Uzbekistán – Výroční zpráva 2024, přeložená dne 18. 1. 2024, Informaci Ministerstva zahraničních věcí USA – Uzbekistán – Výroční zpráva o svobodě vyznání za rok 2022, ze dne 15. 5. 2023, přeložená dne 10. 7. 2023.
14. Seznámení s podklady proběhlo dne 6. 8. 2024. Při tomto úkonu žalobce požádal o lhůtu na vyjádření a doplnění, kterou mu žalovaný v délce 5 dnů poskytl. Dne 14. 8. 2024 zaslal žalobce žalovanému vyjádření, v němž uvedl, že s výjimkou zprávy MZV USA o svobodě vyznání nesouvisejí výše uvedené dokumenty s jeho situací. Uzbekistán je jednou z nejtvrděších diktatur na světě, vězni jsou tam běžně mučeni. Perzekuce se týká mírumilovných věřících, kteří nemají nic společného s extremismem. K tomu přiložil článek „Vyšetřovatelé v uzbekistánských věznicích letos umučili čtyřicetku vězňů“ vydaný agenturou Reuters v překladu ČTK, ze dne 21. 8. 2012, článek „Disidentův slepý bratr trpí v uzbeckém vězení. Po smrti prezidenta Karimova svítla naděje“ vydaný na serveru Lidovky.cz, ze dne 10. 9. 2016, zprávu „Uzbekistan's Religious and Political Prisoners“, vyhotovenou Komisí Spojených států pro mezinárodní náboženskou svobodu, blíže neurčeného data, a usnesení Evropského parlamentu ze dne 4. 10. 2023 o Uzbekistánu (2022/2195(INI)).
15. Následně vydal žalovaný napadené rozhodnutí dne 6. 11. 2024.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

16. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů ve smyslu ustanovení § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“), přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu ke dni vydání tohoto rozsudku, a to vzhledem k účinnosti článku 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (procedurální směrnice), a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
17. Ve věci samé rozhodl soud bez jednání, protože postupoval dle § 76 odst. 1 písm. a), b) a c) s.ř.s., neboť je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, nemá oporu ve spisech a nebyl respektován závazný právní názor rozsudku krajského soudu.
18. Podle ust. § 2 odst. 4 zákona o azylu *pronásledováním se rozumí závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání anebo jednání, která ve svém souběhu dosahují intenzity pronásledování, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování.*
19. Podle ust. § 2 odst. 7 zákona o azylu *pronásledováním nebo vážnou újmu není, pokud se obava cizince z pronásledování nebo vážné újmy vztahuje pouze na část území státu, jehož státní občanství má, nebo, je-li osobou bez státního občanství, státu jeho posledního trvalého bydliště a může-li cizinec bezpečně a oprávněně odcestovat do jiné části státu, do ní vstoupit a v ní se usadit, a pokud s přihlédnutím k situaci v této části státu a k jeho osobní situaci v této části státu a) nemá odůvodněný strach z pronásledování ani nejsou dány důvodné obavy, že by mu zde hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy, nebo b) má přístup k účinné ochraně před pronásledováním nebo vážnou újmu.*
20. Podle ust. § 12 zákona o azylu *azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.*
21. Podle ust. § 14a odst. 1 zákona o azylu *doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.*
22. Podle ust. § 14a odst. 2 zákona o azylu (ve znění účinném do 30. 6. 2023) *za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.*

23. Podle ust. § 23c zákona o azylu *podkladem pro vydání rozhodnutí mohou být zejména (...) c) přesné a aktuální informace z různých zdrojů o státu, jehož je žadatel o udělení mezinárodní ochrany státním občanem, nebo v případě osoby bez státního občanství o státu jejího posledního trvalého bydliště.*
24. Podle čl. 9 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/95/EU ze dne 13. 12. 2011 o normách, které musí splňovat státní příslušníci třetích zemí nebo osoby bez státní příslušnosti, aby mohli požívat mezinárodní ochrany, o jednotném statusu pro uprchlíky nebo osoby, které mají nárok na doplňkovou ochranu, a o obsahu poskytnuté ochrany (dále jen „kvalifikační směrnice“) *aby bylo jednání považováno za pronásledování ve smyslu čl. 1 odst. 1 Ženevské úmluvy, musí být a) svou povahou nebo opakováním dostatečně závažné, aby představovalo vážné porušení základních lidských práv, zejména práv, od nichž se podle čl. 15 odst. 2 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod nelze odchýlit, nebo b) souběhem různých opatření, včetně porušování lidských práv, který je dostatečně závažný k tomu, aby postihl jednotlivce způsobem podobným uvedenému v písmenu a).*
25. Podle čl. 9 odst. 2 kvalifikační směrnice *za pronásledování ve smyslu odstavce 1 mohou být mimo jiné považována tato jednání: a) použití fyzického nebo psychického násilí, včetně sexuálního násilí; b) právní, správní, policejní nebo soudní opatření, která jsou sama o sobě diskriminační nebo jsou prováděna diskriminačně.*
26. Žalobce proti rozhodnutí vznáší několik námitek. Za prvé, použité zprávy o zemi původu nejsou aktuální a nelze z nich zjistit skutečný stav věci. Za druhé, má za to, že v jeho případě je naplněn azylový důvod podle § 12 písm. b) zákona o azylu, neboť mu v zemi původu hrozí pronásledování kvůli jeho náboženství, což při pohovoru uvedl a žalovaný jeho tvrzení nevyvrátil. Za třetí, byl porušen § 14a zákona o azylu.
27. Žalobce namítal naplnění azylového důvodu dle ust. § 12 písm. b) zákona o azylu, jelikož mu hrozí pronásledování kvůli náboženství. Ve zrušujícím rozsudku ze dne 13. 10. 2023, č. j.: 34 Az 8/2023-70, Krajský soud v Brně uvedl, že žalobcovy náboženské projevy byly toliko přidruženým důvodem jeho dosavadního pronásledování, avšak bude třeba posoudit hrozbu pronásledování z náboženských důvodů do budoucna. V napadeném rozhodnutí označil žalovaný stručně otázku žalobcovy náboženské situace za vyjasněnou a obavy z budoucího pronásledování kvůli projevům víry za nedůvodné, a to s odkazem na doplňující pohovor, v němž žalobce zdůraznil status řadového muslima svůj i všech svých příbuzných. Nicméně, pronásledování pro příslušnost k některé ze skupin uvedených v § 12 písm. b) zákon a o azylu neznamena, že cizinec musí být skutečně jejím příslušníkem, ale je podstatné, že je za něj původci pronásledování považován (srov. třetí právní větu k rozsudku NSS ze dne 13. 8. 2008, č. j.: 2 Azs 45/2008 – 67, publ. pod č. 1713/2008 Sb.). Z daného aspektu žalovaný obavy žalobce z budoucího pronásledování pro náboženské důvody vůbec nehodnotil, čímž zatížil napadené rozhodnutí nepřezkoumatelností pro nedostatek důvodů a zároveň se mu nezdařilo respektovat závazný právní názor vyslovený v předchozím zrušujícím rozsudku krajského soudu (§ 76 odst. 1 písm. a) a c) s.ř.s.). Ze zpráv o zemi původu taktéž plyne, že jsou v žalobcově vlasti postihovány projevy extremismu spojeného s vírou, a to velmi tvrdě, často i v situacích, kdy se o náboženské fundamentalisty nejedná; při zadržení jej konfrontoval policista s tím, že se má oholit a nemá se tak často modlit, přitom dle zprávy MZV USA ze dne 15. 5. 2023 si úřady v hlavním městě předvolaly deset mužů a pod pohrůžkou půlměsíčního vězení je donutily si oholit vousy, nošení vousů, za něž byl kritizován i žalobce, tudíž zjevně nemusí být tak neškodné a jeho kritika ze strany oficiálních míst se neobjevuje jen ojediněle. Zároveň v původním pohovoru hovořil o tom,

že X., což opět může souviset s náboženskými důvody, jakkoliv se doplňkový pohovor na daný aspekt nezaměřil.

28. Žalobce dále namítl, že žalovaný při svém rozhodování porušil § 14a zákona o azylu. Tato výhrada byla vznesena velmi obecně, žalobce se zjevně domáhá toho, že mu má být udělena doplňková ochrana.
29. Otázkou je především vážná újma způsobená mučením, nelidským nebo ponižujícím zacházením a trestáním. Žalobce uvedl, že byl takovému jednání ve vlasti vystaven, a žalovaný toto tvrzení beze zbytku přijal. Z informace Ministerstva zahraničních věcí týkající se policie plyne, že lze podat stížnost na nezákonný postup policie, a to několika způsoby (poštou, osobně, elektronicky, telefonicky na „horkou linku“). Příslušným orgánem bude v dané věci nadřízený policejní orgán, případně prokuratura. Legislativa je předmětem častých změn, příslušná ustanovení se objevují v různých zákonech, vždy nicméně zůstává stejný princip.
30. Z uvedeného materiálu ale už nelze zjistit, zda a jak jsou tyto mechanismy účinné. Z určitých údajů by bylo možné dokonce dovodit opak. Ve zprávě se výslovně uvádí, že X. (který je autorem zprávy) nedisponuje dostatkem informací, aby se mohl uspokojivě vyjádřit ke skutečnému prošetřování takových stížností, a s ohledem na reálné fungování orgánů země může být závislé na konexích a známostech a též komplikováno neustále měnící se legislativou. Trestná je navíc pomluva policistů a prokurátorů, takže případná snaha domoci se nápravy touto cestou se může obrátit proti stěžovateli, což se ve zprávě výslovně uvádí. Zpráva tak sice popisuje formální nastavení ochranných mechanismů, ale již se nevěnuje tomu, zda jsou opravdu funkční a lze se domoci nápravy jejich prostřednictvím.
31. Z pohovorů přitom plyne, že žalobce byl vystaven jednání, které dosahuje intenzity pronásledování ve smyslu čl. 9 kvalifikační směrnice, na což byl upozorněn v téže věci již v rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 13. 10. 2023, č. j. 34 Az 8/2023-70. Za dané situace tak nelze mít za spolehlivě prokázané, že se žalobce může účinně domoci nápravy v zemi původu (žalobcova situace nese významně individuální rysy v porovnání s jinými uzbekými žadateli, kteří často vyjadřují obavy ze soukromých věřitelů, jak je soudu známo z úřední činnosti). Žalovaný na s. 9 napadeného rozhodnutí uvedl, že doplňkovou ochranu lze udělit pouze tam, kde nebezpečí reálně hrozí, nikoliv tam, kde nastat nemusí, nebo se tak stane za přistoupení dalších okolností, které nelze předjímat. Zcela přitom ignoroval fakt, že k takovému jednání již došlo, a to v podobě X. Žalovaný se navíc odkazuje na to, že lze podat stížnost u inspekce uzbekého ministerstva vnitra, o tomto orgánu však v příslušné zprávě o zemi původu není jediná zmínka.
32. Dále žalovaný uvedl, že situaci jistě lze vyřešit vnitřním přesídlením, nicméně tento závěr není ničím podložen, krom toho, že je v odůvodnění spojován s jednáním konkrétních policistů. Nikde není zaručeno, že se v jiné části země setká s „čestnými policisty“, jak je uvedeno na s. 9 napadeného rozhodnutí. Aby mohl žalovaný učinit takový závěr, musel by především zjistit, zda je situace odlišná v jiných částech Uzbekistánu. Obě podmínky ve smyslu § 2 odst. 7 zákona o azylu splněny velmi pravděpodobně nebudou, respektive takový závěr nelze na základě správního spisu učinit. Naopak z něj plyne, že problematické může být domoci se nápravy v jakékoliv části země původu a ani není jinak zřejmé, proč by se měla obava z vážné újmy v jiné části země rozplynout.
33. Ve vztahu k možnosti žalobce v jeho individuální situaci využít vnitrostátní ochrany či vnitřního přesídlení proto nemá zjištěný skutkový stav oporu ve spisu (§ 76 odst. 1 písm.

b) s.ř.s.), zároveň měl být daný nedostatek napraven na základě závazného právního názoru vysloveného ve zrušujícím rozsudku krajského soudu, což se nezdařilo, čímž byla založena zásadní procesní vada (§ 76 odst. 1 písm. c) s.ř.s.).

34. Dále je třeba se věnovat výhradě neaktuálnosti zpráv o zemi původu. Informace obsažené ve správním spisu se vztahují k zemi původu i specifické situaci žalobce (X.), a jsou tedy relevantní pro projednávání případ. Vycházejí z různých zdrojů [zejména zprávy neziskových organizací zaměřených na ochranu lidských práv, Agentury Evropské unie pro azyl (EUAA), Úřadu vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR), orgánů jiných států EU s obdobnou působností jako žalovaný], které jsou v materiálech korektně a transparentně citovány, a lze je bez větších obtíží dohledat. Ve vztahu k aktuálnosti soud odkazuje na rozsudek NSS ze dne 22. 1. 2020, č. j. 6 Azs 109/2019-74: *„Zastaralost zpráv o zemi původu nelze posuzovat (čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany) pouze na základě faktu, že od vypracování, resp. vydání takové zprávy uplynul určitý čas. Zastaralá je taková zpráva, jež obsahuje informace, které v důsledku změny okolností v období mezi vypracováním zprávy a jejím použitím již nejsou aktuální, neboť situace popsaná ve zprávě se změnila.“* Od vyhotovení uvedených materiálů uplynul v době vydání napadeného rozhodnutí méně než rok. Ani v řízení před žalovaným, ani následně před soudem nevyšlo najevo, že by se situace v Uzbekistánu změnila tak, že by již nebylo možné jmenované zprávy za aktuální považovat. Výjimku v tomto ohledu tvoří zpráva o svobodě vyznání MZV USA, která se vztahuje k roku 2022. V řízení nicméně nebylo prokázáno, že by od jejího vyhotovení nastala v zemi původu nějaká významnější změna, patrně tedy neobsahuje zastaralé informace, a je sama stále aktuální. Soud proto uzavírá, že informace o zemi původu splňují uvedená judikurní kritéria. Jinou otázkou samozřejmě je, nakolik byly opatřené zprávy způsobilé vyvrátit pochybnosti stran možnosti využít vnitrostátní ochrany, vnitřního přesídlení atd., a to při šetření zásady „v pochybnostech ve prospěch“ ovládající azylové řízení.
35. Žalobce k žalobě nepřiložil žádný důkaz, kterým by aktuálnost použitých zpráv o zemi původu sporoval. Ve správním řízení do spisu založil dva články z let 2012 a 2016, a dále zprávu o náboženské svobodě neurčeného data (ale z jejího obsahu je patrné, že byla vyhotovena zhruba v roce 2019 nebo 2020). Jde tak o podklady, které jsou starší než zprávy o zemi původu, založené ve spisu. Usnesení Evropského parlamentu se poté vztahuje k obecné situaci v Uzbekistánu, a je v něm i zmínka o perzekuci muslimů, kteří svou víru praktikují mimo státní kontrolu a jsou proto označováni za extremisty. Takový údaj je však obsažen i v informaci MZV USA a je tam popsán dokonce velmi detailně. Lze proto uzavřít, že zastaralost použitých zpráv o zemi původu prokázána nebyla, což činí tuto námitku nedůvodnou.
36. Ze shora uvedených důvodů soud shledal žalobní námitky týkající se neudělení azylu a doplňkové ochrany důvodnými. Napadené rozhodnutí zrušil podle § 76 odst. 1 písm. a), b) i c) s.ř.s., neboť je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, skutkový stav vzatý žalovaným za základ napadeného rozhodnutí nemá oporu ve spisu a zároveň se nezdařilo respektovat závazný právní názor Krajského soudu v Brně. Soud věc žalovanému současně vrátil k dalšímu řízení podle § 78 odst. 4 s.ř.s. se závazným právním názorem podle § 78 odst. 5 téhož zákona.
37. V novém řízení bude žalovaný šetřit závazného právního názoru vysloveného již Krajským soudem v Brně v předchozím zrušujícím rozsudku, a to ve všech aspektech. Řádně

posoudí obavy z pronásledování z náboženských důvodů do budoucna. Ve vztahu k doplňkové ochraně (s ohledem na okolnosti pronásledování z náboženských důvodů případně i ve vztahu k azylu) vyhovujícím způsobem zhodnotí možnost vnitrostátní ochrany a vnitřního přesídlení. Jeho závěry budou mít oporu ve shromážděných podkladech. Zároveň bude kladen důraz na individuální situaci žalobce (ve srovnání s běžně se vyskytujícími uzbeckými žadateli obávajícími se toliko soukromých věřitelů a veřejnoprávních následků postavení dlužníka); při hodnocení podkladů a zjišťování skutkového stavu bude dbáno zásady v pochybnostech ve prospěch žadatele o mezinárodní ochranu.

38. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalovaný neměl ve věci úspěch, proto mu náhrada nákladů nenáleží, a žalobci náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 25. srpna 2025

JUDr. Václav Kočka-Amort, v. r.
samosoudce